

Tehy ry
PL 10
00060 Tehy

KANNANOTTO

27.09.2010

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PI 29
00023 Valtioneuvosto

ASIA: Terveystieteiden tieteenalaohjelmat Helsingin yliopistoon

Tehy edustaa suurinta hoitohenkilöstöryhmää terveydenhuollossa. Yhdessä yhdeksän ammattialakohtaisen ammatillisen järjestön kanssa jäsenistössä on kaikkia alan ammattiryhmiä. Tehyn toiminnassa terveyspolitiikka ja palvelujärjestelmän kehittäminen ovat keskeisesti esillä. Toimivat perus-, - lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuudet ovat yhtenä edellytyksenä ammattitaitoisen hoitohenkilöstön työn onnistumisessa.

Hoitotyön johtajat ja esimiehet

Tehy on useita kertoja esittänyt opetusministeriölle terveystieteen maisterin koulutuksen uudelleen aloittamista Helsingin yliopistossa. Etelä-Suomen läänin alueella on yli puolet alan palveluista ja työvoimasta.

Valtioneuvoston päätös lakkauttaa terveydenhuollon maisterinkoulutus Helsingin yliopistossa on ollut Tehyn mielestä hoitohenkilöstön tasavertaisia koulutusmahdollisuuksia kaventava. Yliopistotasoisien koulutuksen puute Uudellamaalla näkyy ja tulee näkymään jatkossa entistä vahvemmin hoitohenkilöstön työn kehityksessä. Sillä saattaa olla vaikutuksia myös alan vetovoimaisuuden säilyttämisessä.

Terveystieteen maisterin koulutuksen lisääminen ja alueellinen saatavuus

Tehy on esittänyt, että hoitohenkilökunnan korkean asteen koulutuksen kehittämisessä on ensisijaista lisätä terveystieteen maisterin koulutuksen sisäänottoa. Hoitotyön johtajista siirtyy eläkkeelle suuri joukko. Tämä merkitsee todellista uhkaa terveydenhuollossa. Siihen varautuminen on aloitettava välittömästi.

Kunnallisen työmarkkinalaitoksen tekemän selvityksen ”Kuntasektorin eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiryhmien työvoimatilannetta koskevassa tiedustelussa 2008” tulokset osoittavat, että ylihoitajia ja johtavia hoitajia on Etelä-Suomen läänin alueella 178 henkilöä /327(koko maa) ja työvoimavaje 12 henkilöä /17(koko maa). Osastonhoitajia on Etelä-Suomen läänissä 1195 henkilöä /2235(kokomaa) ja työvoimavaje on 69 henkilöä /94(koko maa)

Terveydenhuollon johtajat ja esimiehet ovat avainasemassa, kun tarkastellaan organisaatioiden toimintaa, yhteistyökykyä ja työolosuhteiden kehittämistä. Terveydenhuollon toiminnan johtaminen edellyttää aina riittävää ja syvällistä organisaatioiden johtamiseen liittyvää koulutusta. Terveydenhuolto tarvitsee kehittyäkseen myös hoitohenkilökunnan korkeata koulutusta ja alan tutkimus- ja kehitystyötä. Korkea-asteen koulutus on tärkeätä myös alan vetovoimaisuuden kannalta. Hyvin organisoitu ja johdettu työ on työssä jaksamisen ja hoidon laadun ydin myös tutkimuksen valossa.

Hoitohenkilöstön johtajien eläkkeelle siirtyminen on erittäin suurta vuosina 2012 eteenpäin noin viiden vuoden aikana ja lähiesimiesten siirtyminen koko 2010 – 2020. Terveydenhuoltoon tarvitaan runsaasti yli kaksituhatta hoitotyön johtajaa. Pahin tilanne tulee olemaan Uudenmaan alueella, missä on lähes neljännes terveydenhuollon palvelutoiminnoista ja henkilöstöstä.

Erittäin suuri merkitys terveystieteiden opetuksen aloittamiselle Helsingissä olisi myös radiografian- ja kliinisen laboratoriotieteen tieteenalaohjelmille, jotka ovat nyt lopetusuhan alla Oulun yliopistossa. Tästä lopettamis päätöksestä seuraisi, ettei näillä tieteenaloilla olisi lainkaan opetusta eikä tutkimusta tiedekorkeakoulussa. Näille tieteenalaohjelmille löytyisi varmasti mahdollisuus Helsingin yliopistossa, jossa näiden erikoisalojen osaamiseen liittyvää synergiaetua on nähtävissä muiden tieteenalojen ohjelmissa.

Opetushenkilöstö - Terveystieteiden opetuksen resurssit tiedekorkeakouluissa, ammattikorkeakouluissa ja II-asteen oppilaitoksissa

Opetustehtävissä toimivista terveystieteen maistereista ei ole saatavana tarkkaa lukua. Referenssilukuna käytetään Sosiaali- ja terveydenhuollon opettajien rekisteriä, koska suurin osa alan opetustyössä olevasta joukosta on STO ry:n jäseniä. Jäseniä on runsaat 3600 henkilöä, joista 1/3 jää eläkkeelle vuoteen 2020 mennessä.

Tampereen yliopiston laskelmien mukaan nykyisen tasoinen terveystieteen maistereiden valmistuksen lukumäärä riittää vain ammattikorkeakoulun tarpeisiin. Resurssien riittämättömyys toiselle asteelle ja aikuiskoulutukseen on huolestuttava.

Yhteenveto

Hyvillä johtamiskäytännöillä tulee tukea asiantuntijaorganisaatioita niin, että henkilöstön osaaminen tulee parhaaseen mahdolliseen käyttöön ja että uudet hoito- ja tutkimuskäytännöt kehittyvät. Johtamisen tulee tukea sekä työyhteisön että työntekijöiden sisäisten voimavarojen kasvua ja käyttöä osana työkuultuurien uudistamista. Lisäksi johtamisen pitää tukea oppivien organisaatioiden syntymistä ja kehittymistä.

Koko sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa heikentää merkittävästi hyvin koulutettujen ammattihenkilöiden riittämätön määrä. Tämä on uhkana myös potilasturvallisuutta ajatellen. Osaavan ja ammattitaitoisen opettajakunnan kouluttaminen sekä sisällöllisesti että määrällisesti on nopeasti otettava haltuun, jotta voidaan taata jatkossakin osaavaa henkilöstöä.

Tehy esittää terveystieteen maisterikoulutuksen aloittamista Helsingin yliopistossa ja opintojen suuntaamista johtamiseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon opettajakoulutukseen.

Helsingissä 27.09.2010

Jaana Laitinen-Pesola
Puheenjohtaja
Tehy ry

Tarja Honkalampi
Kehittämisyksikön johtaja
Tehy ry